

III. Statistieken van de geneeskundige evaluatie en controle

De Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle (DGEC) heeft een drieledige opdracht met betrekking tot de verstrekkingen van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen: informeren, evalueren en controleren. Voor een reeks statistieken over de controleopdracht: zie punt 3 van dit onderdeel.

Met betrekking tot de uitkeringsverzekering en de moederschapsverzekering neemt de DGEC, net als de adviserend geneesheren van de verzekeringsinstellingen, deel aan de controle van de arbeidsongeschiktheid in de Gewestelijke commissies van de Geneeskundige raad voor invaliditeit (GC-GRI).

Voor een reeks statistieken over de uitkeringen: zie 5e deel, punt II.

1. Informatieopdracht van de DGEC

De DGEC voert zijn informatieopdracht naar de zorgverleners uit via didactische brochures, de “Infoboxen”.

Lijst van de beschikbare “Infoboxen”:

- Infobox voor de geneesheer-specialist
- Infobox voor de huisarts - bijgewerkte versie
- Infobox voor de verpleegkundige in de thuisverzorging
- Infobox voor de kinesitherapeut
- Infobox voor de apotheker.

Door de zorgverleners te informeren over de draagwijdte van de wettelijke of reglementaire bepalingen vervullen de inspecteurs/controleurs van de DGEC hun opdracht van informatie en preventie.

2. Evaluatieopdracht van de DGEC

De DGEC evalueert ook de verstrekkingen van de verzekering voor geneeskundige verzorging, en wijst zo op overconsumptie of het overdreven voorschrijven van verstrekkingen. De aanbevelingen voor een goede medische praktijk en de indicatoren van manifeste afwijking van die praktijk helpen daarbij.

Evaluatieproject afgesloten in 2012: Impactmeting chinolones.

Chinolones zijn een klasse van dure antibiotica met beperkte en specifieke indicaties. De DGEC had in 2007 het ondoelmatig gebruik ervan door huisartsen aangetoond en een sensibiliseringscampagne opgestart. In 2012 heeft de Dienst de impact van die campagne gemeten.

3. Controleopdracht van de DGEC

De DGEC stelt de inbreuken door zorgverleners vast, zowel op het vlak van de realiteit-conformiteit met de regelgeving als op dat van de overconsumptie en het overdreven voorschrijven. In dit kader voert de dienst thematische enquêtes uit via de CENEC (Cellule d'enquêtes nationales – Nationale enquêtecel), en individuele enquêtes.

a. Thematische enquêtes afgesloten in 2012

- Impactmeting van de enquête 'hemodialyse'
Die enquête onderzocht in welke mate de ziekenhuizen zich, na een voorgaande enquête, hielden aan het cumulverbod tussen de nomenclatuurcodes voor acute hemodialyses of peritoneale dialyses en de forfaits voor chronische hemodialyses.
- PET/CT-scans: onderzoek van de facturatie
De enquête heeft 3 inbreuken geanalyseerd die naar voor kwamen tijdens een gezamenlijk project Evaluatie - CENEC in verband met onderzoeken uitgevoerd door middel van een PET-scan:
 1. een isotoop aanrekenen bij de uitvoering van een PET-onderzoek voor een binnen de nomenclatuur niet-vermelde indicatie
 2. meerdere computergestuurde tomografieën aanrekenen bij een PET-prestatie
 3. onderzoeken in een niet-erkende dienst aanrekenen.

b. Individuele enquêtes

AANTAL AFGESLOTEN ENQUÊTES

Tabel 1 - Enquêtes afgesloten in 2012		
Types betrokkenen	Aantal dossiers	% van dossiers
Huisartsen	69	8,5%
Geneesheren-specialisten	226	27,8%
Apothekers	19	2,3%
Tandheelkundigen	53	6,5%
Verpleegkundigen	179	22,0%
Kinesitherapeuten	19	2,3%
Logopedisten	3	0,4%
Orthesisten	9	1,1%
Bandagisten	11	1,4%
Verstrekkers van implantaten, prothesen en diverse	5	0,6%
Erkende laboratoria	2	10,0%
Gehoorthesisisten	6	0,7%
Apothekers-biologen	3	0,4%
Ziekenhuizen, instellingen, diensten of zorgcentra	73	9,0%
ROB	16	2,0%
RVT	2	0,3%
Verzekerden	60	7,4%
Andere	59	7,0%
Totaal	814	100,0%

Bron: Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

AANTAL OPGESTARTE ENQUÊTES

Tabel 2 - Enquêtes opgestart in 2012		
Types betrokkenen	Aantal dossiers	% van dossiers
Huisartsen	80	8,66%
Geneesheren-specialisten	221	23,92%
Apothekers	24	2,92%
Tandheelkundigen	58	6,28%
Verpleegkundigen	194	21,00%
Kinesitherapeuten	66	7,14%
Logopedisten	1	0,11%
Orthesisten	7	0,76%
Bandagisten	6	0,65%
Verstrekkers van implantaten, prothesen en diverse apparatuur	2	0,22%
Gehoorthesisten	6	0,65%
Apothekers-biologen	1	0,11%
Ziekenhuizen, instellingen, diensten of zorgcentra	89	9,63%
ROB	18	1,95%
Erkende laboratoria	3	0,32%
Verzekerden	78	8,44%
Andere	67	7,25%
Totaal	920	100,00%

Bron: Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

RESULTATEN VAN DE ENQUÊTES

Tabel 3 - Resultaten van de enquêtes afgesloten in 2012		
Types dossiers	Aantal dossiers	% dossiers
Informatief	65	8,00%
Negatief	254	31,20%
Negatief met actie voor derden	81	10,00%
Verwittiging	96	11,80%
Verwittiging met vrijwillige terugbetaling	203	24,90%
Te vervolgen	115	14,10%
Totaal	814	100,00%

Bron: Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

- De categorie "**Informatief**" bevat de dossiers die, na verhoor van de klager en/of de zorgverlener, zijn afgesloten zonder dat er een inbreuk is vastgesteld.
- De categorie "**Negatief**" bevat die gevallen waar de vermoedens van vergissingen of bedrog na onderzoek niet gegrond bleken.
- De categorie "**Negatief met actie voor derden**" bevat alle vaststellingen gedaan voor derden die doorgestuurd zijn naar andere instellingen (bv. Procureur des Konings, Orde van geneesheren, Dienst voor administratieve controle).

- De categorieën “**Verwittiging**” en “**Verwittiging met vrijwillige terugbetaling**” bevatten die gevallen waar de zorgverlener bij vergissing, maar te goeder trouw, verstrekkingen ten onrechte aanrekende. In die gevallen wordt er geen procedure bij de administratieve rechtsinstanties ingeleid maar wel een waarschuwing gestuurd, waarbij de zorgverleners de onverschuldigde bedragen, als die er zijn, vrijwillig terugbetalen. De bedragen van deze categorieën staan in tabel 4.
- De categorie “**Te vervolgen**” bevat de dossiers die werden ingediend bij een van de administratiefrechtelijke of strafrechtelijke organen. De statistische gegevens komen aan bod in het volgend punt.

Tabel 4 - Vrijwillige terugbetalingen - Enquêtes afgesloten in 2012

Types betrokkenen	Vrijwillige terugbetalingen (EUR)	%
Huisartsen	87.187,90	3,24%
Geneesheren-specialisten	511.214,16	18,97%
Apothekers	88.526,93	3,29%
Tandheelkundigen	25.474,17	0,95%
Verpleegkundigen	284.133,68	10,55%
Kinesitherapeuten	288.292,67	10,70%
Logopedisten	154,69	0,01%
Orthesisten	7.782,78	0,29%
Bandagisten	16.269,10	0,47%
Prothesisten	484.501,61	13,94%
Gehoorthesisten	1.224,66	0,04%
Apothekers-biologen	1.474,60	0,04%
Ziekenhuizen, instellingen, diensten of zorgcentra	1.667.940,51	48,00%
ROB	1.511,14	0,04%
Verzekerden	295,31	0,01%
Anderen	34.238,85	0,99%
Totaal	3.474.763,36	100,00%

Bron: Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

PROCEDURES

Wanneer een zorgverlener zich niet houdt aan de wettelijke en reglementaire bepalingen, dan wordt een administratieve procedure opgestart. Die procedure kan leiden tot opgelegde maatregelen, zoals de terugbetaling van het onverschuldigde bedrag en/of een administratieve boete. De rechtscolleges voeren die administratieve procedure.

o Het Comité DGEC

De dossiers betreffende overconsumptie of overdreven voorschrijven van verstrekkingen worden aan het Comité van de DGEC voorgelegd, dat kan beslissen om een dossier af te sluiten zonder gevolg, om het af te sluiten met een waarschuwing, of om het aanhangig te maken bij de Kamer van eerste aanleg (KEA – zie verder). In 2012 zijn er 3 dossiers voorgelegd aan het Comité. Ze zijn allebei doorgestuurd naar de KEA.

o De Leidend ambtenaar van de DGEC

Door de gezondheidswetten van 2006 kreeg de Leidend ambtenaar (L.A.) van de DGEC de bevoegdheid om kennis te nemen van de vaststellingen ten laste van zorgverleners die niet-uitgevoerde of niet-conforme prestaties hebben aangerekend.

De L.A. kan op basis van die vaststellingen:

- de terugbetaling bevelen van die onterechte aanrekeningen
- en/of een administratieve geldboete opleggen, al dan niet met uitstel.

Tot 8 april 2012 beperkten 3 cumulatieve voorwaarden deze bevoegdheid:

- De L.A. behandelde slechts die zaken waarvan de waarde van de betwiste verstrekkingen niet hoger was dan 25.000 EUR
- Er mochten geen aanwijzingen zijn van bedrieglijke handelingen.
- Er mochten geen antecedenten zijn binnen de 5 jaar die voorafgingen aan de vaststelling van de inbreuk

Sinds 9 april 2012, geldt er slechts één voorwaarde: hij behandelt slechts die zaken waarvan de waarde van de betwiste verstrekkingen niet hoger is dan 25.000 EUR.

Tabel 5 - Beslissingen van de L.A. in 2012

Types betrokkenen	Beslissingen	Uitgesproken terugbetalingen (EUR)	Effectieve boetes (EUR)	Boetes met uitstel (EUR)
Huisartsen	9	186.952,22	99.457,48	72.225,68
Geneesheren-specialisten	10	121.603,47	37.999,99	33.476,29
Apothekers	11	258.268,27	385.456,81	21.295,11
Tandheelkundigen	6	47.032,51	18.802,69	15.442,02
Verpleegkundigen	50	426.181,42	223.140,18	151.009,65
Kinesitherapeuten	7	102.180,71	23.341,21	41.267,59
Orthopedisten	1	12.780,44	12.780,44	
Verstrekkers van implantaten, prothesen en diverse	1	23.756,75		
Ziekenhuizen, instellingen, diensten of zorgcentra	2	13.745,76	6.872,88	5.683,60
Anderen	2	2.291,04	648,91	1.338,19
Totaal	99	1.194.792,59	808.500,58	341.738,11

Bron: Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

Het is mogelijk om beroep aan te tekenen tegen de beslissing van de L.A. bij de Kamer van eerste aanleg (KEA).

Tabel 6 - Beroep bij de KEA tegen de beslissing van de L.A. in 2012

Aantal beslissingen van de L.A.	Aantal beroepen bij de KEA	%
99	26	26%

Bron: Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

- De Kamer van eerste aanleg

 De **Kamer van eerste aanleg (KEA)** is een administratief rechtscollege, voorgezeten door een magistraat van de rechterlijke orde die bijgestaan wordt door 4 leden benoemd door de Koning: 2 leden op voordracht van de verzekeringsinstellingen, en 2 leden op voordracht van de verschillende beroepscategorieën.

De Kamer van eerste aanleg (KEA) doet de volgende uitspraken:

- uitspraken over de beroepen die werden ingesteld tegen de beslissingen van de L.A.

Tabel 7 - Beslissingen van de KEA in 2012, als beroepsinstantie tegen de beslissingen van de L.A.

Types betrokkenen	Aantal beslissingen	Uitgesproken terugbetalingen (EUR)	Effectieve boetes (EUR)	Boetes met uitstel (EUR)
Geneesheren-specialisten	6	56.032,65	5.910,38	18.644,40
Tandheelkundigen	3	19.403,05		1.901,44
Verpleegkundigen	38	77.230,54	42.060,23	20.883,44
Kinesitherapeuten	1	19.829,00	19.829,00	
ROB	1	12.290,00		
Totaal	49	184.785,24	67.799,61	41.429,28

Bron: Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

 De beslissing van de KEA over een dossier is niet gebonden aan het kalenderjaar waarin er beroep is aangetekend. Het totale aantal beslissingen in de loop van een bepaald jaar kan dus hoger of lager zijn dan het totale aantal dossiers waarin er gedurende dat jaar beroep is aangetekend.

- uitspraken in eerste aanleg, in alle zaken die niet tot de bevoegdheid van de L.A. behoren. Net zoals de L.A. kan de KEA:
- de terugbetaling bevelen van de onterechte aanrekeningen aan de verzekering voor geneeskundige verzorging
- en/of een administratieve geldboete opleggen, al dan niet met uitstel.

Tabel 8 - Beslissingen van de KEA in 2012, in eerste aanleg

Types betrokkenen	Beslissingen	Uitgesproken terugbetalingen (EUR)	Effectieve boetes (EUR)	Boetes met uitstel (EUR)
Huisartsen	2	19.830,05	4.693,52	
Geneesheren-specialisten	9	1.201.635,50	314.991,14	399.970,01
Apothekers	5	121.659,61	107.069,44	
Tandheelkundigen	4	588.172,85	430.464,09	
Verpleegkundigen	11	388.795,43	289.613,58	20.276,46
Logopedisten	2	58.164,13	22.800,99	18.843,20
Orthopedisten	1	407.431,42		203.715,71
Ziekenhuizen, instellingen, diensten of zorgcentra	1			
Andere	2	58.677,24	89.476,73	
Totaal	37	2.844.366,23	1.259.109,49	642.805,38

Bron: Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

Het is mogelijk om beroep aan te tekenen tegen de beslissing van de KEA bij de Kamer van beroep (KvB).

Tabel 9 - Beroep bij de KvB tegen de beslissingen van de KEA in 2012

Aantal beslissingen KEA eerste aanleg	Aantal beroepen bij de KvB	
	Door de zorgverlener	Door DGEC
86	12	14%
		34
		40%

Bron: Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

- De Kamer van beroep

 De **Kamer van beroep** (KvB) is een administratief rechtscollege, met een identieke samenstelling als de Kamer van eerste aanleg (KEA), met dit verschil dat enkel de voorzittende magistraat stemgerechtigd is. De 4 andere leden hebben een adviserende stem. De KvB spreekt zich uit over de beroepen ingesteld tegen de beslissingen van de KEA.

Tabel 10 - Beslissingen van de KvB in 2012

Bevoegdheid van de verstrekker	Beslissingen	Uitgesproken terugbetalingen (EUR)	Effectieve boetes (EUR)	Boetes met uitstel (EUR)
Huisartsen	4	74.907,72	24.184,24	31.266,58
Geneesheren-specialisten	23	2.224.728,34		
Apothekers	4	338.721,55	64.764,95	340.691,21
Tandheelkundigen	8	198.891,51	121.308,05	19.557,06
Verpleegkundigen	14	612.154,01	6.740,30	44.232,56
Kinesitherapeuten	2	30.523,69		12.780,20
Orthopedisten	2	46.042,06		26.927,08
ROB	1	21.805,93		
Anderen	1	76.605,16		
Totaal	59	3.624.379,97	216.997,54	475.454,69

Bron: Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

 De beslissing van de KvB over een dossier is niet gebonden aan het kalenderjaar waarin er beroep is aangetekend. Het totale aantal beslissingen in de loop van een bepaald jaar kan dus hoger of lager zijn dan het totale aantal dossiers waarin er gedurende dat jaar beroep is aangetekend.

RECHTSPRAAK

Het RIZIV publiceert op zijn website de definitieve beslissingen (geanonimiseerd) van de L.A., de KEA en de KvB.

 Meer info staat op de website van het RIZIV: www.riziv.be, rubriek Zorgverleners > Algemene info > Rechtspraak van de bestuurlijke en jurisdictionele instanties bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle.